ECLI:LV:AT:2023:1206.13905000421.8.L
Lieta Nr. 13905000421, SKK-565/2023
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2023. gada 6. decembrī

Senāts šādā sastāvā: senatori Artūrs Freibergs, Irīna Jansone, Aivars Umiņskis,

iepazinies ar apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzību un tās papildinājumiem par Zemgales apgabaltiesas 2023. gada 11. septembra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. pantā un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Kriminālprocesa likuma 573. panta pirmā daļa noteic, ka nolēmumu tiesiskumu kasācijas kārtībā pārbauda tikai tādā gadījumā, ja kasācijas sūdzībā vai protestā izteiktā prasība pamatota ar Krimināllikuma pārkāpumu vai šā likuma būtisku pārkāpumu.

Apsūdzētais /pers. A/ kasācijas sūdzībā lūdz piemērot Krimināllikuma 49.[1] panta nosacījumus un mīkstināt sodu, jo kopš noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas pagājuši vairāk kā trīs gadi.

Senāts konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedums taisīts 2022. gada 16. februārī, apelācijas instances tiesa lietu pirmoreiz iztiesājusi 2022. gada 14. jūnijā, Senāts 2023. gada 4. aprīlī pieņēmis lēmumu, apelācijas instances tiesas spriedumu atceļot daļā, bet apelācijas instances tiesa atkārtoti iztiesājusi lietu 2023. gada 11. septembrī.

Senāts atzīst, ka lūgumu par soda mīkstināšanu un Krimināllikuma 49.[1] panta nosacījumu piemērošanu apsūdzētais nav pamatojis ar norādi uz Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 1. punkts noteic, ka tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzībā vai protestā norādītajos tiesību normu piemērošanas jautājumos ir izveidojusies Augstākās tiesas judikatūra un pārsūdzētais nolēmums tai atbilst.

Apsūdzētais /pers. A/ kasācijas sūdzībā norāda, ka Zemgales apgabaltiesa nepamatoti nav ieskaitījusi citos spriedumos izciesto sodu – 1 gadu 6 mēnešus 16 dienas.

Senāts konstatē, ka /pers. A/ galīgais sods ir noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu, nevis Krimināllikuma 50. panta piekto daļu. Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka /pers. A/ tika aizturēts 2021. gada 19. decembrī un ievietots cietumā, pamatojoties uz lēmumiem šajā kriminālprocesā un procesā, kas saistīts ar soda izpildi citā lietā. Apelācijas instances tiesa norādījusi, ka izskatāmajā kriminālprocesā drošības līdzeklis – apcietinājums – apsūdzētajam /pers. A/ nav atcelts un ar pirmās instances tiesas spriedumu nolemts to turpināt, līdz ar to nav atzīstams, ka apsūdzētais no aizturēšanas brīža 2021. gada 19. decembrī līdz 2023. gada 5. jūlijam būtu izcietis nolēmumā par soda izpildi noteikto sodu – 1 gadu 6 mēnešus 16 dienas.

Senāta judikatūrā jau agrāk izteikta atziņa par Krimināllikuma 52. panta ceturtās daļas piemērošanu.

Senāts, iztulkojot norādīto tiesību normu, atzina, ka jāvadās no Krimināllikuma 52. panta ceturtajā daļā ietvertā principa, ka iepriekšējo apcietinājumu tiesa ieskaita soda laikā, skaitot vienu iepriekšējā apcietinājuma dienu par vienu brīvības atņemšanas dienu. Senāts norādīja, ka gadījumos, kad notiesātajam, kurš izcieš brīvības atņemšanas sodu saskaņā ar iepriekšējo spriedumu, jaunajā lietā tiek piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums –, soda izciešana pēc iepriekšējā sprieduma tiek pārtraukta, jo apcietinājumam un brīvības atņemšanai ir atšķirīgi mērķi un personas vienlaicīgu atrašanos šādos statusos likums neparedz, turklāt apcietinājuma piemērošana ir vērsta uz personas, kas izcieš brīvības atņemšanas sodu, tiesību papildu ierobežošanu. Tādējādi neizciestais sods pēc iepriekšējā sprieduma tiek rēķināts uz lēmuma par apcietinājuma piemērošanas dienu, savukārt apcietinājuma laiks saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu tiek ieskaitīts soda termiņā jaunajā lietā *(Senāta 2014. gada 24. aprīļa lēmums lietā Nr. SKK-8/2014, 11200037711)*.

Nosakot galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu, soda laikā atbilstoši Krimināllikuma 52. panta ceturtajai daļai ir ieskaitāma aizturēšana un apcietinājums izskatāmajā kriminālprocesā *(Senāta 2022. gada 30. novembra lēmuma lietā Nr. SKK-464/2022, ECLI:LV:AT:2022:1130.11210106113.12.L, 8. punkts)*.

Ievērojot iepriekš minēto, Senāts atzīst, ka par apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzības argumentiem šajā daļā norādītajos tiesību normu piemērošanas jautājumos ir izveidojusies Augstākās tiesas judikatūra un pārsūdzētais nolēmums tai atbilst.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 1. punktā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu un otrās daļas 1. punktu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Freibergs I. Jansone A. Uminskis